

TER BESLISSING

Aan

de staatssecretaris van Financiën – Fiscaliteit en Belastingdienst

Directie
Verbruiksbelastingen,
Douane en
Internationale
aangelegenheden

nota

Intrekken kennisgeving belastingverdrag met Malawi

Persoonsgegevens

Aanleiding

Op 19 april 2015 is het belastingverdrag tussen Nederland en Malawi ondertekend (*hierna: "het Verdrag"*).¹ Het Verdrag is echter nog niet in werking getreden, omdat een kennisgeving van de voltooiing van het goedkeuringsproces van Malawische zijde uitblijft. Op dit moment is er dus nog geen verdrag (in werking) met Malawi. Het Verdrag voldoet niet meer aan het huidige Nederlandse verdragsbeleid en bevat niet de BEPS-minimumstandaard om verdragsmisbruik tegen te gaan. Het is onzes inziens onwenselijk dat het Verdrag nog in werking treedt. Daarom adviseren wij u om de Nederlandse kennisgeving van 6 juli 2018 aan Malawi van de voltooiing van alle vereiste nationale procedures voor inwerkingtreding in te trekken.

Datum
18 januari 2024

Notanummer
2023-0000190968

Bijlagen
geen

Beslispunt 1

Wij adviseren om de Nederlands kennisgeving aan Malawi van de voltooiing van alle vereiste nationale procedures voor inwerkingtreding in te trekken. Gaat u hiermee akkoord?

ja

Beslispunt 2

Zo ja, gaat u ermee akkoord dat de Kamer via het jaarlijkse onderhandelplan wordt geïnformeerd over de intrekking? Tegelijkertijd zal deze beslisnota ter begeleiding van de wettelijk verplichte mededeling door BZ aan de Staten-Generaal worden verzonden. Het plan is om het jaarlijkse onderhandelplan in februari 2024 naar de Kamer te sturen.

ja

Beslispunt 3

Bent u akkoord met het actief openbaar maken van deze nota?

De kaders geven aan welke informatie conform de beleidslijn Actieve Openbaarmaking wordt gelakt.

ja

Ma

Kernpunten

- In het Verdrag is een antimisbruikbepaling opgenomen. De opgenomen antimisbruikbepaling is echter niet in overeenstemming met de BEPS-minimumstandaarden (aangezien deze standaarden tijdens de onderhandelingen nog niet afgerond waren).

¹ Trb. 2015, 75 en Trb. 2016, 16.

- Als het verdrag in werking zou treden is de kans klein dat we binnen afzienbare tijd alsnog kunnen voldoen aan de BEPS-minimumstandaarden en het verdragsbeleid zoals neergelegd in de NFV2020. Wij achten het daarom niet langer wenselijk dat het verdrag in werking treedt.
- Wij adviseren u daarom om de Nederlandse kennisgeving van 6 juli 2018 aan Malawi van de voltooiing van alle vereiste nationale procedures voor inwerkingtreding in te trekken. Wij staan open om te onderhandelen over een nieuw belastingverdrag met Malawi, mocht daar vanuit Malawi behoefte aan zijn.
- *Proces:* Indien u akkoord gaat met het intrekken van de Nederlandse kennisgeving geeft u middels deze beslisnota namens de regering toestemming voor intrekking van de kennisgeving. Er is geen aparte goedkeuring van de Staten-Generaal of de ministerraad vereist. BZ zal middels een diplomatieke nota Malawi op de hoogte stellen.
- Middels het jaarlijkse onderhandelplan dat door u aan de Kamer wordt gestuurd wordt de Staten-Generaal op de hoogte gesteld van de intrekking. Tegelijkertijd wordt deze beslisnota ter begeleiding van de wettelijk verplichte mededeling door BZ aan de Staten-Generaal gezonden.

Toelichting

In het kort

- Malawi maakt deel uit van het 23-ontwikkelingslandenproject. In het Verdrag is een antimisbruikbepaling opgenomen. De opgenomen antimisbruikbepaling is echter niet in overeenstemming met de BEPS-minimumstandaarden. Malawi is ook geen lid van het *Inclusive Framework on BEPS* en de kans dat de BEPS-minimumstandaard op korte termijn door middel van het Multilateraal Instrument in het Verdrag zal doorwerken achten wij daarom klein.
- Daarnaast zou Nederland onder het huidige verdragsbeleid ten aanzien van andere verdragsbepalingen bereid zijn om meer concessies te doen, zoals het afspreken van een hoger brontarief voor royaltybetalingen (momenteel 5%).
- Het is sterk de vraag of Malawi ratificatie ooit zal afronden. Daarnaast hebben wij niet de verwachting dat we snel een aanpassing zouden kunnen overeenkomen, gelet op de pogingen tot contact inzake de afronding.
- Als het verdrag in werking zou treden is de kans dus klein dat we binnen afzienbare tijd alsnog kunnen voldoen aan de BEPS-minimumstandaarden en het verdragsbeleid zoals neergelegd in de NFV2020. Wij achten het daarom niet langer wenselijk dat het verdrag in werking treedt.
- BZ zal middels een diplomatieke nota Malawi op de hoogte stellen. Daarbij is het belangrijk dat duidelijk is dat het intrekken van de kennisgeving bedoeld is om ongewenste gevolgen van inwerkingtreding van een verouderd verdrag te voorkomen, maar Nederland de banden met Malawi nog steeds belangrijk vindt en ervoor openstaat om over een nieuw verdrag te onderhandelen. Samen met BZ en de Nederlandse post aldaar zullen wij zorg dragen dat deze boodschap duidelijk wordt overgebracht en dit niet onbedoeld als onvriendelijke actie zou kunnen worden gezien.

Achtergrond

- Malawi is één van de minst ontwikkelde landen van de DAC-lijst en sinds de Notitie Fiscaal Verdragsbeleid 2020 heeft Nederland gunstiger

verdragsbeleid ten aanzien van deze groep ontwikkelingslanden. In het Verdrag zijn de volgende bronheffingspercentages afgesproken:

Dividenden	1. 5% deelnemingsdividenden 2. 0% voor pensioenfondsen 3. Overig: a. 10% voor dividenden afkomstig uit Malawi (nationaal recht Malawi kent een bronheffing voor dividenden van 10%) b. 15% voor dividenden afkomstig uit Nederland
Rente	10%
Royalty's	5%

- Omdat het op 19 april 2015 tot stand gekomen Verdrag tussen NL en Malawi nog niet in werking getreden is er op dit moment geen belastingverdrag met Malawi.
- Op 15 september 2016 heeft Malawi per Note Verbale (hierna: NV) verzocht om twee inhoudelijke wijzigingen op te nemen in het reeds getekende verdrag. Het gaat om een uitbreiding van het begrip vaste inrichting en de opname van een nieuw verdragsartikel over vergoedingen voor technische diensten. Omdat het wetsvoorstel dan ingetrokken moest worden en de onderhandelingen opnieuw opgestart heeft NL hier op 4 oktober 2016 per NV op gereageerd met het voorstel om eerst de ratificatie van het huidige Verdrag af te ronden en daarnaast te praten over een wijzigingsprotocol.
- Malawi heeft in februari 2018 te kennen gegeven de goedkeuringsprocedure te hebben gestart.
- Daarop hebben in NL de Staten-Generaal het Verdrag goedgekeurd op 28 maart 2018.
- Ingevolge artikel 29, eerste lid, van het Verdrag treedt het verdrag in werking nadat beide staten er elkaar via een diplomatieke notawisseling van in kennis gesteld hebben dat de uit hoofde van hun onderscheiden nationale wetgeving vereiste procedures voor het in werking treden van het Verdrag zijn voltooid.
- In overeenstemming met artikel 29, eerste lid, van het Verdrag heeft NL Malawi op 6 juli 2018 in kennis gesteld van de voltooiing van alle vereiste nationale procedures voor inwerkingtreding.
- Van Malawi is een dergelijke kennisgeving niet ontvangen. Het Verdrag zou bij een kennisgeving daartoe van Malawi in werking treden.
- Eind 2020 is door NL voorgesteld om vooruitlopend op de Malawische goedkeuring van het verdrag alvast te beginnen met het onderhandelen van een wijzigingsprotocol maar daar is tot op heden nog geen reactie op gekomen.
- Van de Nederlandse ambassadeur voor Malawi hebben wij vernomen dat Malawi op dit moment kampt met inflatie, gebrek aan buitenlandse valuta, cholera en de impact van klimaatverandering. Gezien deze omstandigheden en het proces tot nu toe verwachten wij niet dat, indien

het Verdrag in werking zou treden, het zou lukken om het op korte termijn te moderniseren in lijn met NFV2020.

- Indien het Verdrag in werking zou treden door kennisgeving van Malawi daartoe kan ingevolge artikel 30 van het Verdrag het Verdrag pas vijf jaar na inwerkingtreding voor het eerst worden opgezegd.

Proces intrekken kennisgeving

- Voor intrekking van de kennisgeving is geen aparte goedkeuring van de Staten-Generaal of de ministerraad vereist.
- De inhoudelijk eerstverantwoordelijke bewindspersoon geeft door middel van een beslisnota namens de regering toestemming voor intrekking van de kennisgeving. U bent de eerstverantwoordelijke bewindspersoon.
- In overeenstemming met artikel 13, vierde lid, van de Rijkswet goedkeuring en bekendmaking verdragen moeten de Staten-Generaal op de hoogte worden gesteld van de intrekking van de kennisgeving.
- Middels het jaarlijkse onderhandelplan dat door u naar de Kamer wordt gestuurd wordt de Kamer geïnformeerd over de intrekking. Het jaarlijkse onderhandelplan staat voor februari gepland om naar de Kamer te sturen. Tegelijkertijd zal BZ de Staten-Generaal op grond van artikel 13, vierde lid, van de Rijkswet goedkeuring en bekendmaking verdragen, op de hoogte stellen van de intrekking.
- Tevens dient in een diplomatieke nota aan Malawi de mededeling te worden gedaan dat de eerdere diplomatieke nota wordt ingetrokken. BZ stelt deze diplomatieke nota op en verzendt deze voorafgaande aan de wettelijke mededeling.

Afstemming

Deze nota is afgestemd met BZ.

Communicatie

N.v.t.

Politiek/bestuurlijke context

Zowel vanuit de media als de politiek is er aandacht geweest voor het belastingverdrag met Malawi. Zo heeft de NGO ActionAid in 2015 een rapport² uitgebracht over ontwijking van Malawische belasting door multinationals via Nederland. Door het voormalig Tweede Kamerlid Snels van de fractie van GroenLinks zijn hier in 2018 Kamervragen³ over gesteld.

Informatie die niet openbaar gemaakt kan worden

Niet van toepassing

² Rapport ActionAid, "An Extractive Affair; How one Australian mining company's tax dealings are costing the world's poorest country millions", 17 juni 2015 (<https://actionaid.nl/2015/06/17/nederlandse-belastingroute-kost-malawi-tientallen-miljoenen>).

³ De vragen en de Kabinetsreactie daarop zijn opgenomen in Aanhangsel Handelingen II 2017/18, nr. 1091.